

TÜRK KÜLTÜRÜ ARAŞTIRMALARI

Prof. Dr. Talip YÜCEL'E
ARMAĞAN

Yıl XXXIII / 1-2

1995

ANKARA
1997

KUL HİMMET'İN ŞİİRLERİ

Prof. Dr. Şükrü ELÇİN

1

Ezel meclisinde Kırklar Cem'inde
Muhammed nûruna bezendi Ali
Kırklar ile bile dost ayn-ı Cem'de
Bu aşkın sırrına özendi Ali

İlmin başı budur kendin bilesin
Muhammed dedi ki Cem'e gelesin
Meydana gittiler aşkın dolusun
Kırklara şarâbı sunandı Ali

Tübâ ağacından aldı dört yaprak
Pençe-i Abâ'ya taksim kılarak
Bir hırka ayırdı içinde er hâk?
Giyindi eĝnine dolandı Ali

Mansûr kabul etti Hakk'ın dâr'ını
Erenler terk etti küllî varını
Muhammed'e verdiler Hak didârını
O nûra bölendi bezendi Ali

Hû deyüp birliğe kuruldu erkân
Tarikatta sürüldü dem ile devran
Semâha kalktılar cümle âşikan
Kırk kere Meydanı dolandı Ali

Kul Himmet üstâdım Hak muhabbete
Dahi yol gider mi birlikten öte
Muhabbetten kaçan eĝri sffâta
Lâ'metullah dedi iletti Ali

2

Fatma Ana özün dâr'a çekince
Gözünden akan yaş sel olmadı mı
Âhidü� göz yaşın yere dökünce
Üzüm göverüp de bal olmadı mı

Üzümiün dalında bir üzüm oldu
Muhammed kopardı eline aldı.
Üzümiün içinden bir çiğir çıkdı.
Ol zaman bâbında kul olmadı mı

Selâm geldi şeyhullâhun istedi
Ali Muhammed'i gördü dost dedi
Bu engür Kırklara olur hâs dedi
Engür ezilüp de bal olmadı mı

Tevhid mumu kudretinden uyandı
Tâlib derviş bir ikrâra dayandı
Her biri bir türlü renge boyandı
Erler üstâdından el almadı mı

Mansur olan ayrıldı dâr'ından
Er olanlar meylin kesmez yârinden
Muhammed Nûrundan Ali sırrından
Uyayıp da hâli hâl olmadı mı

Kul Himmet öz kardeş gör bana n'oldu
Âşıkım gül benzim sarardı soldu
Muhammed'e rehber Cebrâil oldu
Mü'minlere doğru yol olmadı mı

3

İsm-i A'zam Dört Kitab'da okunur
Lâilâhe illâllah yazılı
Zikr edine ezâzilden sakınur
Lâilâhe illâhla yazılı

Hacı Bektaş Velî ismi dildedir
Muhammed'in hûb cemâli güldedir
Fâtıma Ana'nun gözü yoldadır
Lâilâhe illâllah yazılı

Hasan bahçesinin gülü açıldı
 Şâh Hüseyin pârelendi saçıldı
 Şehid olanlara hulle biçildi
 Lâilâhe illâllah yazılı

Zeynel yaralandı akıyor kanı
 Bâkır'ın kazanda kaynadı donu
 İmam Ca'fer elindedir erkânı
 Lâilâhe illâllah yazılı

Mûsâ-yı Kâzım Rızâ'nın destine
 Yüz sürelim Muhammed'in postuna
 Cebrâil'in kanadının üstüne
 Lâilâhe illâllah yazılı

On iki İmam'da saçı Leylâ var
 Bunca âşıkların sende meyli var
 Mehdi'nin boynunda bir hamaylı var
 Lâilâhe illâllah yazılı

Kul Himmet üstâdım derd ilâcına
 Yüz sürelim Muhammed'in tacına
 Fâtîme Ana'nın saç bağ ucuna
 Lâilâhe illâllah yazılı

4

Divâne gönlümüz geçmez güzelden
 Mihrin yer eyledi tenden yâ Ali
 Benim arzumânım sensin ezelden
 Gitmez muhabbetin candan yâ Ali

Cân ü dilden sevenlerin cânısın
 Âşıkların aşkı şevki şânısın
 Noksânına kalmanı mürvet kânısın
 Geçersin günahdan kandan yâ Ali

Müşkülünü halledersin dostuna
 Çağırıldıkça erişirsin düşküne
 Kerbelâ'da yatan İmam aşkına
 Şefâat umarız senden yâ Ali

Nice yüzbin yıllar Kandilde durdun
 Atamın belinden mâdere geldin
 Anın için halkı gümâna saldın
 Binbir dondan baş gösterdin yâ Ali

Tarikat içinde şems ü kamersin
 Hakikat içinde zât-ı kemalsin
 İstemem cenneti göster cemâlin
 Kul Himmet göçmeden burdan yâ Ali

5

Ey erenler Şâh'a kimse iremez
 Şâh'a Kanber gibi kul olmayınca
 Her Kanber'im diyen Kanber olamaz
 Edeb ile erkân yol olmayınca

Irakda arama vardır yakını
 Gerçek olan tâlib bulur Hakk'ını
 Sana yükletmezler yolun yükünü
 Bükülüp kametin dal olmayınca

Cevâhir yanmadan aşkın oduna
 Sikke yazarlar mı Şâh'ın adına
 Seni hiç korlar mı tâlib evine
 Altun tek sararup al olmayınca

Her Mekke'ye giden hacı olur mu
 Her abdal olanlar Naci olur mu
 Her çaput başlılar bacı olur mu
 Erenler hâliyle hâl olmayınca

Mecnun olan dâim gezer deşinde
 Aşkın dolusunu tutar destinde
 Seni mi taşırlar başlar üstünde
 Mürşid nazar idüp gel olmayınca

Derdimentdir gönül bir dem hâk olmaz
 Aşk olmayanda sine çâk olmaz
 Kul Himmet'in ider vücud pâk olmaz
 Akıdüp göz yaşın sel olmayınca

6

*Baharın seher vaktinde
Ali'yi gördüm Ali'yi
Eğildim miyaz eyledim
Ali'yi gördüm Ali'yi*

*Kaşı kirpik deste deste
Armağan sunar Dosta
Muhammed ile Mi'rac'ta
Ali'yi gördüm Ali'yi*

*Arslanı gördüm meşede
Kırk mum yanar bir şişede
Yedi iklim dört köşede
Ali'yi gördüm Ali'yi*

*Arslanı gördüm çağında
Açılmış cennet bağında
Mûsa ile Tûr dağında
Ali'yi gördüm Ali'yi*

*Cennet kapusunda duran
Hayber'in kilidin kıran
Kâfire Zülfikar çalan
Ali'yi gördüm Ali'yi*

*Yüce dağlar boran coşkun
Kul Himmet aşkına düşkün
Cümle meleklerden üstün
Ali'yi gördüm Ali'yi*

7

*Ala gözlü güzel dostun içünden
Rakibe belî diye söylerim
Hâtırı yıkılıp gönli ısınmadan
Her sözüne belî diye söylerim*

*Her sözüne beli derim beş derim
Gönliüm olduğuna kolum yaslarım
Rakibin öldüceğin isterim
Nerde görsem hatırcığın sorarım*

*Sen bir rakibsin hâtır yıkarsın
Beni gözden gönülden çıkarırsın
Bilirim ki kara çalı tikensin
Yaz bahar gülü diye söylerim*

*..... Cuma cemâatine varırsın
Rakip arhanca gelür görürsün
Geldüğünde yerim ana veririm
Sen menden ulusun diye söylerim*

*Nefestir Kul Himmet'in nefesi
Gine kendüsüdür beslerin besi
Bilirim ki cehennemlik kendisi
Bir cennetlik kulusen diye söylerim*

8

*Bugün tutsak oldum kollarım bağlı
Ayn-ı Cem'de oturan erenler mürvet
Erenler serveri Erdebiloğlu
Ayn-ı Cem'de oturan erenler mürvet*

*Erenler ne disün kendi gelene
Eksikliğin kendözünde bilene
Bizim gibi merd-i garib ölene
Ayn-ı Cem'de oturan erenler mürvet*

*Yalın kaldım yalvarayım ol Şâh'a
Kendi kazancımla düştüm bir çâha
Bizim için niyaz idin dergâha
Ayn-ı Cem'de oturan erenler mürvet*

*Yezîd'in yanında söyleyemedim
İnüp aşk deryasın boylayamadım
Arttı yaram merhem eyleyemedim
Ayn-ı Cem'de oturan erenler mürvet*

*Kul Himmet'im ya nice olur hâlimiz
Açılmadan kaldı gonca gülümüz
Küçük büyük mü'min müslim varımız
Ayn-Cem'de oturan erenler mürvet*

9

*Erenler meclisinde Kırklar deminde
Muhammed nurunu beğendi Ali
..... bile fânî Cem'inde
Bu aşkın rengine boyandı Ali*

*Ali'm terk eyledi kendin bilesin
Muhammed'e dedi Cem'e gelesin
Meydana getürdi aşkın dolusun
Kırklar tahsin etti hem sundu Ali*

*Tûbâ ağacından aldı dört yaprak
Çâriyâr'e hurka eyledi er Hak
Fahır libâsı sundu dört yaprak
Kendi eteğine donandı Ali*

*Mansur kabul etti HakK'ın dârını
Erenler terk etti cümle varını
Muhammed'e verdi akıl nûrunu
O nûra kendi de inandı Ali*

*Hû deyüp birliğe kuruldu erkân
Hakikat Resûl'dür dem ile devran
Semâa girdiler cümle âşıkân
Meydanda kırk kerre dolandı Ali*

*Kul Himmet'im kuldur Hak muhabbetine
Dahi yol gider mi birlikten öte
Muhabbetten kaçan eğri sıfâta
Lâ'netullah dedi..... Ali*

10

*Horasan'dan kalktım sökün eyledim
Şunda Kul Yusuf'u görmeğe geldim
İndim Hacı Bektaş'a semâ eyledim
Eşiğine yüzler sürmeğe geldim*

*Nurdan kuşak kuşattılar belime
Hak Muhammed Ali geldi dilime
İndim gittim oniki imam yoluna
Anların dîdârın görmeğe geldim*

Hep dedeler mürşidine tapılı
 Dıvarları lâl ü gevher yazılı
 Bir şar gördüm yetmiş iki kapılı
 Kimin açup kimin örtmeğe geldim

Kul Himmet'im ider göğe kim uçdu
 Ol İdris Peygamber hulleler biçdi
 Suyu suya köprü kurup kim geçdi
 Eşiğine yüzler sürmeğe geldim

11

Zâhid hû demeyi inkâr eyleme
 Ya niçün çağırır insan hû deyü
 Hû demenin aslı nedir nedendir
 Eyleyelim sana beyan hû deyü

Evvel hû âhir hû Allâhü Ekber
 Cemâl-i Şem'inden doğdu bir gevher
 Muhammed Mustafâ Şah İmam Haydar
 Oldu ol gevherden ayan hû deyü

O gevher eridi bir cûşa geldi
 Tecelli erişti çü başa geldi
 Çark-ı felek andan cümbüşe geldi
 Dem bu demdir döner devran hû deyü

Muhammed Mustafâ Peygamber oldu
 Ali evliyâyâ hem servêr oldu
 Şâhim Cebrâil'e hem rehber oldu
 Ol demde kuruldu erkân hû deyü

Anlar âşık idi yâr yâre karşı
 Nâz ü niyaz idüp Settâr'a karşı
 Nice yüz bin yıllar dîdâre karşı
 Baktılar kaldılar hayran hû deyü

Mustafâ Murtezâ bir idi anda
 Erenler gizlidir ol lâ mekânda
 Lâ fetâ okuyup karşı duranda
 Yedi kez çağırdı Sultan hû deyü

Bir üzüüm dânesi ol Şâh elinde
 Kırklara sunardı kısmet gününde
 Ol Habîbullah'a Mi'rac yolunda
 Şey' embillâh eyledi Selman hû deyü

Bir üzüüm dânesi getirdi Selman
 Kırklar da ol demde oldular uryan
 Muhammed şerbetin içince ey can
 Sâkiy kadeh sundu mestan hû deyü

Kırklar ol şerbetten içti mest oldu
 Cümle evliyâyâ Ali üst oldu
 Setir-pûş bağlandı kemerbest oldu
 Semâa girdiler uryan hû deyü

Kırkların birine neşter vuruldu
 Aktı kan varlığı isbat olundu
 Anda Hak mevcutta mevcut göründü
 Hüvallah çağırıldı irfan hû deyü

Hû demenin aslı böyledir böyle
 Zâhid ne sözüün var gel berü söyle
 İmânın tâzele şehâdet eyle
 Gel sen de bu renge boyan hû deyü

Kul Himmet bu Meydan sarhoş olalı
 Can gözü tecelliye duş olalı
 Ol Habibullâh'a medhuş olalı
 Hayâli gözümde mihman hû deyü

12

Âlemde unmasın hey gidi Mülcem
 Hançer ile kanın saçtı Ali'nin
 Terk eyledi Bağdad gibi şarını
 Ecel burcu belin büktü Ali'nin

Bir nur peydâ oldu âlem içinde
 Zülfikar oynadı Çim ü Maçin'de
 Doksan bin hem evliyânın içinde
 Kabri de misk gibi koktu Ali'nin

Ali de çekerdi dünya zahmetin
Aldı âzad itti kulların satın
Fâtıma Ana'yla Şehriban Hâtun
Libâsın üstüne döktü Ali'nin

Kurulu yayımı nice basana
Ben Hakk'ın emrine nice küsene
Buyurduğu Ali İmam Hüseyin'e
Zülfikar'ın deryâya attı Ali'nin

Ali zaif idi tomrudi sazdı
Kanber de ağladı ayrılık sezdi
Şâhim İmam Hüseyin tabudun düzdi
Gözleri yaş ile doldu Ali'nin

Derildi geldiler Kırklar Yediler
Âb-ı Zemzem suyu ile yudular
Defn eyleyüp tabuduma kodılar
Bir Arab devesin yetti Ali'nin

Aldırdım elimden dostumu deyü
Kanber de ağladı yâ Veli deyü
Arab nereye götürür babanı deyü
Hasan devesini tuttu Ali'nin

Kul Himmet'im çağtralım Kadir'e
Çağır gelsün Veysel ile Hızır'a
Kefenimi âb-ı Zemzem çadıra
Yeşim nûr üstüne çöktü Ali'nin

13

Hak nasib eylese dergâha varsam
Bir dem divânına dursam yâ Ali
Eğilsem dizine niyâz eylesem
Yüzüm tabanına sürsem yâ Ali

Yüzüm tabanına sürdüğüm zaman
Kalmadı gönlümde zerrece güman
Ali Zülfikâr'ı çektiği zaman
Önünde Kanber'in olsam yâ Ali

Çeksen Zülfikâr'ı beni öldürsen
 Bir dem ağlatup bir dem güldürsen
 Kanber gibi himmetine yetinsem
 Elim eteğinden kesmem yâ Ali

Hiç kesmezem eteğinden elimi
 Hak katında kabul ettim ölümü
 Doğru süren evliyânın yolunu
 Ol mü'min kulların görsem yâ Ali

Mü'min olan çehresinden bellidir
 Hak sözleri nefesinden bellidir
 Evliyâlar yolu dostun gülüdür
 Deste deste gülün dersem yâ Ali

Mü'min olan müslimânı getirsin
 Getirsin de Hak Cem'ine yetirsin
 Diz dize gelüp de bile otursun
 Doyunca yüzüne baksam yâ Ali

Kul Himmet'im hizmet eyle pîrîne
 Kurbânım Muhammed Ali yoluna
 Dilerim Mevlâ'dan girem gönlüne
 Yarın fırsat elden gider yâ Ali

14

Muhammed'in muhabbeti kadimdir
 Hâli Kırklar Meclisi'nde hâlimdir
 Mürşidimdir pîrimdir üstâdımdır
 Sevdikçe sevesim gelir Ali'yi

Mürebbinin musâhîbin erdiği
 Özü öze katup nişan verdiği
 Muhammed'in Lâhmike Lâhmi dediği
 Sevdikçe sevesim gelir Ali'yi

Kırmızı yâkuttan kadeh elinde
 Sâki-i Kevser'dir Cennet ilinde
 Başı tâclı nurdan kemer belinde
 Sevdikçe sevesim gelir Ali'yi

*On iki İmam muhabbetin cânıdır
Varlıkları Hak varlığı şânıdır
Kul Himmet kulu kurbânıdır
Sevdikçe sevesim gelir Ali'yi*

15

*Hünkâr efendimin hâk-ı pâyine
Yüzüm yoldan süre geldim yâ Ali
Âb-ı Zemzem evliyânın suyunu
Tez kavuştur bir ednâyı yâ Ali*

*Horasan'dan kalktı Urum'a geldi
Nice gerçekleri aşkına saldı
Mucizât gösterüp işaret kıldı
Cevher madeninin gülüsün yâ Ali*

*Hacı Bektaş konmuş çağıl önüne
Bunca gerçeklerde düşmüş izine
Tez kavuştur muhabbetin özüne
Cefâlı dostun safâsın yâ Ali*

*İsmin vâcib vasfın gelmez kaleme
Cümle mü'min müslim durmuş selâma
Kuduretsin onsekiz bin âleme
Varlığın varlığı nurusun yâ Ali*

*Beli dedik Hacı Bektaş Veli'ye
Yüz sürenler mahrum kalmaz Ali'ye
Sorun nebîlere sorun Veli'ye
İsmin kâinatda söylenir yâ Ali*

*Sarı Saltık Kızıl Deli geldiler
Dest-i deman idüp yüzler sürdüler
Arayıban bünyesini buldular
Sırr-ı sırrullahsın Merdan yâ Ali*

*Kul Himmet'im hû der irfanla söyler
Himmetsiz yaşamsız boş sözü neyler
Her nefes aşk ile Şah'ı medh eyler
Koyma bizi müşkil halde yâ Ali*

16

*Şunda güzelleri seyran eyledim
Salınsa meylini salsâ ikisi
Birisi sağından biri solundan
Muhabbet meylini salsâ ikisi*

*Kurbanım ancâza mâilem sese
Ecel tekmiil olur ömür pek kısâ
Muhammed su dökse Şah Ali'm yusa
Dikse kefenimi sarsa ikisi*

*Al yeşil giyinmiş göğdür donları
Mevla'm rahmet verse görsek onları
Şefâat dileriz mahşer günleri
Şimdi suâlimi sorsâ ikisi*

*Yaz bahar ayında baharın çağı
Eridi yüreğim kalmadı yağı
Dostun bağçesine kurmuş otağı
Âleme bir düzen kursa ikisi*

*Kul Himmet'im bu divandan göçersin
Utanacak işi nice dutarsın
Günde yüzbin canı âzâd idersin
Uçmak Kapısında dursa ikisi*

Son manzume (Selma Gökdeniz'in, Naci Kum'un Hayatı ve Eserleri, Hacettepe Üniv. Türk Dili Lisans Tezi, 1988) inden alındı.